

Från redaktionen

Internationellt och i Sverige har intresset för det globala varit påtagligt under de senaste decennierna. *Weltliteratur*, en term som aktualiserades av Goethe under 1800-talets inledande år, har återigen kommit upp på dagordningen inom den så kallade världslitteraturforskningen. Vad som läggs i begreppet världslitteratur är dock omtvistat. Det gäller även de perspektiv som används för att närma sig litteraturens globala dimensioner.

I detta temanummer, *Globalt*, har ambitionen varit att ringa in två av de större samtida svenska forskningsinsatserna på området. Det handlar dels om det VR-finansierade projektet *Swedish Women Writers on Export in the Nineteenth Century*, dels om RJ-programmet *World Literatures. Cosmopolitan and Vernacular Dynamics*.

I projektet *Swedish Women Writers on Export* undersöker en grupp litteraturvetare vid Göteborgs universitet transkulturella spridningsmönster och receptionen av ett urval kvinnliga författares texter under 1800-talet och sekelskiftet 1900. De författare som står i projektets blickpunkt är närmare bestämt Julia Nyberg, Fredrika Bremer, Emilie Flygare-Carlén, Ann-Charlotte Leffler och Selma Lagerlöf. Genom en kombination av kvantitativa metoder hämtade från digitala humaniora och kvalitativa närläsningar, avser projektet att studera och kartlägga exporten av dessa författares verk. Projektet söker därmed utmana en litteraturhistorieskrivning där intresset vanligtvis riktats mot importen av skönlitteratur och den svenska litteraturens förhållanden till internationella litterära strömningar.

Programmet *World Literatures* har en mer tvärvetenskaplig ansats och närmar sig världslitteraturproblematiken utifrån en rad skilda discipliner, vilket blir tydligt i den andra avdelningen av detta nummer, där artiklar av två litteraturvetare samsas med artiklar av en etnolog, en idéhistoriker och en forskare i översättningsvetenskap. Gemensamt för artiklarna, och för programmet i stort, är fokuset på det lokala, det vernakulära, i en global kosmopolitisk kontext. Utgångspunkten är att vår tids tal om det globala både historiskt och i vår samtid måste förstås och sättas i relation till föreställningar om nationen och regionen. I likhet med *Swedish Women Writers on Export* handlar det bland annat om översättning och litterär cirkulation, om migration, om litteraturhistorieskrivning och, inte minst, om världslitteraturbegreppet som sådant.

I det avslutande recensionsblocket återfinns denna gång recensioner av aktuella avhandlingar och böcker om kriminallitteratur, flickboken, Åke Hodell och *Grateful Dead*.

Vi vill också flagga för höstens TFL-dagar. Boka redan nu in den 18–19 oktober för två dagar i Göteborg på temat Redaktionellt. Mer information kommer att anslås på vår Facebooksida allteftersom.

Christian Lenemark